

Henvendelse fra ordfører til kontrollutvalget

Behandles i utvalg

Kontrollutvalget i Selbu kommune

Møtedato

15.02.2023

Saknr

03/23

Saksbehandler Torbjørn Berglann

Arkivkode FE-033

Arkivsaknr 21/174 - 22

Forslag til vedtak

1. Kontrollutvalget tar henvendelsen fra ordføreren til orientering og sender saken til kommunestyret for å be om mandat til å gjennomføre en undersøkelse med formål å svare på spørsmålene i ordføreren henvendelse.
2. Under forutsetning av at kommunestyret vedtar kontrollutvalgets innstilling, bes sekretariatet bestille undersøkelsen hos Revisjon Midt-Norge. Ressursrammen er inntil 100 timer, rapporten leveres til sekretariatet innen 24.04.23.

Kontrollutvalget legger saken fram for kommunestyret med denne innstillingen:

Kommunestyret ber kontrollutvalget bestille en undersøkelse med formål å svare på spørsmålene i ordføreren henvendelse til kontrollutvalget.

Vedlegg

Henvendelse til kontrollutvalget

Vedlegg 1 Økonomiske oversikter og 2 Henvendelse fra kommunestyremedlem Uthus og svar fra kommunedirektøren

Vedlegg 4 - Spørsmål fra ordfører til formannskapet 08.11.2022

Vedlegg 3 - Utfordringer med budsjettvedtaket

Modell for vurdering av henvendelser til kontrollutvalget

Saksopplysninger

Kontrollutvalget har mottatt en henvendelse fra ordføreren der han gir eksempler på det han mener er mangelfull og/eller feil informasjon og oppfølging av vedtak. Ordføreren ber om at kontrollutvalget vurderer de konkrete eksemplene som blir nevnt i henvendelsen. Ordføreren står som avsender av e-posten, men han skriver i følgebrevet at "Vedlagte dokumenter er fremlagt for alle grupperinger i kommunestyret, dette uten at det har fremkommet merknader til det som nå oversendes kontrollutvalget." Ordføreren ber kontrollutvalget undersøke og/eller vurdere tre forhold:

1. Opplysninger om skatteinngangen:
 - a. Hvilke fakta om skatteinngang pr. 30.11 var det mulig å innhente ? Ble kommunestyret orientert om disse på korrekt måte?
 - b. Er det rapportert korrekte tall for skatteinngang og rammetilskudd i rapporteringen ved 1. og 2. tertial?
2. Koronakompensasjon:
 - a. Når sendte Selbu kommune søknad til Statsforvalteren om midler til koronakompensasjon?
 - b. Samsvarer tallene med utgifter oppgitt i tertialrapport?
 - c. Dersom søknad var sendt før kommunestyremøtet 12.12.22: hvorfor ble ikke dette referert i møtet som en del av svaret på et spørsmål?
3. Generell informasjon:
 - a. Kommunedirektøren gjorde ordfører oppmerksom på et ugyldig vedtak i formannskapet tre dager før budsjettet skulle til endelig behandling i kommunestyret. Dette til tross for at vedtaket var fattet i formannskapet over måned tidligere og deretter behandlet i alle utvalg, inklusive andre gangs behandling i formannskapet. Ordføreren ber kontrollutvalget vurdere om kommunedirektøren utførte formanskapets vedtak på en korrekt måte.

- b. I forbindelse med budsjettbehandlingen i formannskapet 08.11.22 ble det oversendt flere spørsmål til kommunedirektøren som skulle besvares. Kommunedirektøren skal ha latt være å svare på spørsmålet. Svar på samme spørsmål ble etterlyst i møte for råd for eldre og funksjonshemmede, samt skriftlig fra kommunestyrerepresentant Kolbjørn Uthus i e-post 28.11.22 med tilsvar fra kommunedirektør 29.11.22. Opplysningene ble gitt muntlig i kommunestyremøtet 12.12.22. Ordføreren ber kontrollutvalget om å vurdere om kommunedirektøren har oppfylt sin informasjonsplikt overfor kommunestyret i forbindelse med spørsmål som ble stilt i forbindelse med budsjettbehandlingen.

Sekretariatet viser ellers til den vedlagte henvendelsen for en grundigere forklaring av saken og bakgrunn for spørsmålene.

Vurdering

Kontrollutvalget er kommunestyrets kontrollorgan og kan bare instrueres av kommunestyret. Ordføreren opplyser i følgebrevet at henvendelsen er lagt fram for de andre gruppene i kommunestyret, men det er ikke fattet noe vedtak i kommunestyret om at kontrollutvalget skal følge opp saken. Sekretariatet mener derfor at henvendelsen ikke skal oppfattes som instruksjon fra kommunestyret, men som en henvendelse fra ordføreren.

Spørsmålene som ordføreren ønsker svar på gjelder konkrete hendelser i enkeltsaker. Kontrollutvalget skal ikke gå inn i enkeltsaker, men legge an et systemperspektiv. Enkeltsaker kan likevel tjene som innfallsport for å undersøke om det er mer omfattende og systematiske mangler i kommunen. Spørsmålene i henvendelsen dreier seg om politisk nivå kan stole på saksutredningene fra administrasjonen, og har dermed et klart systemperspektiv. Henvendelsen inneholder en underliggende kritikk av administrasjonen og kommunedirektøren. Det indikerer at tilliten mellom ordfører og administrasjonen ikke er som den skal være. Manglende tillit fra politikerne kan gå ut over det psykososiale arbeidsmiljøet i administrasjonen. Manglende tillit til administrasjonen kan dessuten vanskeliggjøre politiske beslutninger, fordi politikerne ikke vet om de kan stole på beslutningsgrunnlaget. Sekretariatet anbefaler på denne bakgrunnen at kontrollutvalget imøtekommer henvendelsen ved å undersøke problematikken nærmere. Sekretariatet har også vurdert henvendelsen i lys av FKTs modell for vurdering av henvendelser (vedlagt). Også denne mer skjematiske vurderingen indikerer at kontrollutvalget bør undersøke saken nærmere. En slik undersøkelse bør etter sekretariatets oppfatning være forankret i kommunestyret. Sekretariatet anbefaler derfor at kontrollutvalget ber kommunestyret om et mandat for å gjennomføre undersøkelsen, slik at det blir klart at utvalget handler på vegne av et samlet kommunestyre. Kommunestyret har møte 27. februar.

Hvis kontrollutvalget skal undersøke saken kan det gjøres på flere måter. Én mulighet er å be Revisjon Midt-Norge svare på de konkrete spørsmålene i et notat, eller gjennom en mindre undersøkelse. Alternativt kan kontrollutvalget be revisjonen om å innarbeide ordførerens spørsmål i den planlagte forvaltningsrevisjonen om forsvarlig saksbehandling. Begge deler vil gi svar på spørsmålene i henvendelsen. Et notat eller en mindre undersøkelse kan bli levert raskere enn forvaltningsrevisjonen. Det taler for å bestille nettopp dette. Revisjon Midt-Norge opplyser at de kan ferdigstille et notat eller en mindre undersøkelse, til kontrollutvalgets møte 3. mai. Forvaltningsrevisjonen om forsvarlig saksbehandling blir trolig ikke ferdig før mot slutten av året. Forvaltningsrevisjonen kan innrettes slik at den ikke overlapper med undersøkelsen av henvendelsen i vesentlig grad. Kontrollutvalget kan bestille undersøkelsen hos revisor under forutsetning av at kommunestyret gir klarsignal til å sette den i gang.

Uavhengig av hvilken løsning kontrollutvalget velger, så er det klart at den underliggende kritikken av administrasjonen og eventuelle samarbeidsproblemer ikke kan løses gjennom en revisjonsrapport. Manglende tillit mellom politisk og administrativt nivå må løses i andre former og i andre organer enn i kontrollutvalget.

Konklusjon

Kontrollutvalget bes om å ta stilling til om det vil be kommunestyret om et mandat i forkant av at det bestiller en undersøkelse hos revisor. Hvis kontrollutvalget velger å gjøre dette, kan sekretariatet sende bestillingen under forutsetning av at kommunestyret gir kontrollutvalget mandatet. Hvis kontrollutvalget ikke går til kommunestyret for å be om et slikt mandat, kan utvalget bestille en mindre undersøkelse fra revisjonen, som leveres i møtet 3. mai. Alternativt kan utvalget be revisor om å innarbeide spørsmålene i henvendelsen i forvaltningsrevisjonen, som blir levert mot slutten av året. Sekretariatet har i forslag til vedtak lagt til grunn at saken sendes kommunestyret for at det skal gi kontrollutvalget klarsignal til å undersøke saken. Sekretariatet har også lagt til grunn at saken belyses i form av et notat, eller en mindre undersøkelse.